

NOTAT

Dagsorden til 7. ordinære møde i Kommunernes It-Arkitekturråd

*Mødet afholdes den 11. september 2013 kl. 10 – 16 i lokale S-10 i KL-buset,
Weidekampsgade 10, 2300 København S.*

1. Velkommen og siden sidst	2....
2. Konstituering	3....
3. Forslag vedr. en resultatorienteret forretningsarkitektur på beskæftigelsesområdet	5....
4. Fælles rammearkitektur på skoleområdet	7..
5. Status på arbejdet med sag- og dokumentstandarder.....	9.
6. Gevinstrealisering med sag- og dokumentstandarderne: Udvikling og udbredelse af MOX.....	11..
7a. Status på arbejdet med fælles snitflader.....	15
7b. Status på arbejdet med fælles infrastruktur.....	16
8. Serviceplatformen og Grunddata: Sammenhænge og samarbejde.....	18
9. Arbejdsgruppe om Fælleskommunale Systemer og Kommunernes Driftsmiljø	21....
10. Overvejelser om fælleskommunalt system til håndtering af kontaktdata	23....
11. Arkitekturrapport: Kommunernes sygedagpengesystem	25
12. Kommunerettet kompetenceudvikling i arkitekturstyring.....	26
13. Temadag om arkitekturstyring.....	28.
14. Eventuelt.....	29....

Den 3. september 2013

Sags ID: SAG-2013-02896

Dok.ID: 1729033

PHN@kl.dk

Direkte 3370 3716

Mobil 2478 6163

Weidekampsgade 10

Postboks 3370

2300 København S

www.kl.dk

Side 1|29

1. Velkommen og siden sidst

Henrik Brix, formand for Kommunernes It-Arkitekturråd, og Gbita Thiesen, KL

2. Konstituering

Ghita Thiesen, KL

Henrik Brix tiltrådte pr. 1. juni 2013 som formand for Kommunernes It-Arkitekturråd efter skriftlig høring af Henriks kandidatur og med fuld opbakning fra rådets medlemmer. I august 2013 har KL's direktion udpeget Steffen Mark Jensen, chef for Forretningsudvikling i Odense Kommune, som nyt medlem af arkitekturrådet. It-Arkitekturrådet skal nu vælge den 2. kommunale repræsentant i rådets forretningsudvalg, udover Henrik Brix, der som formand for arkitekturrådet er født medlem af dets forretningsudvalg.

Indstilling

Arkitekturrådets forretningsudvalg indstiller, at Peter Hauge Jensen, chef for Arkitektur, udvikling og dataanalyse i Odense Kommune, bliver 2. kommunale repræsentant i rådets forretningsudvalg.

Sagsfremstilling

Jf. kommissorium for Kommunernes It-Arkitekturråd udpeges medlemmer af rådet af KL's direktion, og formandsskabet går på skift for et år ad gangen. Det er praksis, at rådet selv vælger sin formand.

På mødet 8. maj 2013 blev det meddelt, at rådets hidtidige formand, Allan Bager, ville udtræde af rådet pr. 1. juni 2013 pga. nyt arbejde i den private sektor. Efterfølgende blev Henrik Brix valgt som ny formand ved en skriftlig høring blandt rådets medlemmer.

I august 2013 har KL's direktion udpeget Steffen Mark Jensen som nyt medlem af It-Arkitekturrådet. Steffen er chef for enheden Forretningsudvikling i Odense Kommune, som foruden digitaliseringsteamene også omfatter funktioner som kommunikation samt ledelse- og medarbejderudvikling. Steffen har derfor et unikt afsæt i forhold til at kombinere forretningsdrevet arkitekturstyring med kommunernes øvrige forretningsudvikling.

På det første ordinære og konstituerende møde i Kommunernes It-Arkitekturråd besluttede rådet at nedsætte et forretningsudvalg, som kan fungere mere operationelt, medvirke til at forberede rådets møder, og som sammen med lederne i KL og KOMBIT kan arbejde aktivt med at fastsætte retning og form på rådets arbejde og arbejdet med den fælleskommunale rammearkitektur. Medlemmerne af rådet består af to kommunale repræsentanter, herunder rådets formand, den ansvarlige for rådet i KL samt sekretariatet i KL og KOMBIT.

Michael Strand er ny arkitektchef i KOMBIT i stedet for Mette Kurland. Michael Strand indtræder derfor i sekretariatet for Kommunernes It-Arkitekturråd og som medlem af forretningsudvalget i stedet for Mette.

Henrik Brix fortsætter i forretningsudvalget, nu i rollen som formand for rådet, og It-Arkitekturrådet skal vælge den anden kommunale repræsentant.

Det siddende forretningsudvalg vil gerne indstille Peter Hauge Jensen, Odense Kommune, som nyt medlem af forretningsudvalget. Peter er chef for Arkitektur, udvikling og dataanalyse i Odense Kommune og har mange års erfaring med arkitekturstyring, både fra det gamle Fyns Amt og siden 2007 i det kommunale. Peter har deltaget aktivt i flere fælleskommunale og fællesoffentlige samarbejder, herunder arbejdet med fælleskommunale arkitekturprincipper og realisering af fælles støttesystemer baseret på rammearkitekturen. Det er forretningsudvalgets opfattelse, at Peter, med et innovativt syn på kommunernes udvikling gennem bl.a. arkitekturstyring og et blik for behovet for tværgående samarbejder i kommunen, fælleskommunalt og fællesoffentligt, kan bidrage positivt til fortsat udvikling og fremdrift i rådets arbejde.

3. Forslag vedr. en resultatorienteret forretningsarkitektur på beskæftigelsesområdet

Brian Siggaard, Kaare Pedersen og Erik Helweg-Larsen, KL

Som led i den fælleskommunale digitaliseringsstrategi, blev det besluttet at analysere den nuværende arkitektur på beskæftigelsesområdet, samt at give et kvalificeret bud på, hvordan vi skaber mere hensigtsmæssige rammer for it-understøttelse af beskæftigelsesområdet.

Projektet skal ses i sammenhæng med de øvrige digitale projekter på beskæftigelsesområdet, særligt projekt om en ny generation forretningsystem på beskæftigelsesområdet.

Indstilling

Arkitekturrådet bedes drøfte rapporten ”Forslag vedrørende en resultatorienteret forretningsarkitektur på beskæftigelsesområdet”.

- Hvordan kan kommunerne bruge analysen?
- Hvad skal KL være særligt opmærksom på i det fremtidige arbejde med at udvikle fælles ”spilleregler” på beskæftigelsesområdet?

Sagsfremstilling

Projekt 2.1 i den fælleskommunale digitaliseringsstrategi om data og rammearkitektur på beskæftigelse afsluttes med aflevering af rapporten/analysen ”Forslag til en resultatorienteret forretningsarkitektur på beskæftigelsesområdet”.

Arbejdet med data og arkitektur på beskæftigelsesområdet stopper ikke med denne afrapportering. Projekt 2.4 om ny generation forretnings-it på beskæftigelsesområdet kører videre og vil arbejde videre med analysens forslag og anbefalinger.

Der vil fremadrettet blive arbejdet videre i 3 spor:

1. Samarbejde med staten
2. Kommunikation og dialog med kommunerne
3. Dialog med leverandørerne

Ad. 1 Samarbejde med staten

I økonomiaftalen mellem KL og regeringen for 2014 er det aftalt, at der etableres en ny dialoggruppe mellem staten og KL. ”Dialoggruppen skal med udgangspunkt i den eksisterende ansvarsfordeling for de digitale løsninger understøtte og afstemme den videre digitale udvikling på beskæftigelsesområdet, fx i forhold til digitale selvbetjeningsløsninger, fælles

standarder, dataudveksling og snitflader med udgangspunkt i et fælles forretningsarkitekturoverblik.”

KL vil, med udgangspunkt i analysen i dette dialogforum, drøfte rammerne for den fremtidige arkitektur på beskæftigelsesområdet.

KL vil arbejde for, at KL og staten når til enighed om en fælles forretningsarkitektur på beskæftigelsesområdet.

Ad. 2. Kommunikation og dialog med kommunerne

Analysen drøftes i arkitekturrådet (d.d.) og i det digitale koordinationsforum på beskæftigelsesområdet den 1. oktober 2014.

Den endelige rapport/analyse sendes til jobcenterchefer og it-chefer i alle kommunerne. Der kan efter ønske evt. afholdes dialogmøder med interesserede kommuner.

Ad. 3 Dialog med it-leverandører

Interesserede it-leverandører indkaldes til et dialogmøde, hvor rapporten drøftes. Efter mødet samles særskilt op på de bemærkninger/input, som leverandørerne har.

Bilag

Bilag 1: Forslag vedrørende en resultatorienteret forretningsarkitektur på beskæftigelsesområdet.

Bilag 2: Høringssvar til “Forslag til resultatorienteret forretningsarkitektur på beskæftigelsesområdet”.

4. Fælles rammearkitektur på skoleområdet

Kirsten Jørgensen og Nikolaj Skovmann Malkov, KL, og Niels Fogde, Uni-C

Baggrund:

Siden september 2012 har der været kontakt mellem UVM (via UNI-C) og KL angående tanker om fælles rammearkitektur for skoleområdet, og siden februar 2013 har der været et uformelt arbejde om samme. Som et produkt heraf forelægges for arkitekturrådet et udkast til fælles rammearkitektur, der stadig er under udarbejdelse.

Indstilling

Det indstilles at Kommunernes It-Arkitekturråd

- Orienteres om status for det igangværende arbejde med fælles rammearkitektur på skoleområdet jf. vedlagte udkast.
- Drøfter og giver input til, hvordan den fælles rammearkitektur kan bringes i spil i forhold til fx:
 - Videre kvalificering inden godkendelse og evt. publicering.
 - Anvendelse og videreudvikling i konkrete projekter.

Sagsfremstilling

Orientering om status for arbejdet med fælles rammearkitektur på folkeskoleområdet.

KL og UNI-C har i et uformelt samarbejde udarbejdet et foreløbigt udkast til en fælles rammearkitektur for folkeskoleområdet.

KL og Kommunernes It-arkitekturråd arbejder på kommunernes vegne for at udbrede den fælleskommunale rammearkitektur til de forskellige kommunale fagområder, herunder også folkeskoleområdet.

UNI-C's rolle og formål er det seneste år ændret markant. Fra at være "Danmarks It-center for Uddannelse og Forskning" med egen bestyrelse er UNI-C nu "Styrelsen for it og læring" og en integreret del af Undervisningsministeriet. UNI-C er altså gået fra at være bl.a. leverandør af it til at være Undervisningsministeriets it-afdeling. UNI-C's opgaver fremover er, via it, analyser og videndeling, at understøtte fagligt stærke dagtilbud og uddannelser til alle.

UNI-C's opgaver ligger indenfor følgende tre fokusområder:

1. Øge anvendelsen af it i undervisning og læring
2. Understøtte effektive skoler og institutioner
3. Sikre grundlag for en sammenhængende ministeriel styring og opgaveløsning.

Udkastet til den fælles rammearkitektur for folkeskoleområdet giver på det øverste niveau et overblik over:

- Applikationer og fælles services på folkeskoleområdet, inddelt efter hhv.
 - Om det er Undervisningsministeriet, kommunen/skolen selv eller fællesoffentlig, der er ansvarlig for indholdet af og kravene til funktionalitet og udførelse.
 - Hvilket funktionsområde (læring, administration, test, prøver og eksamen, kommunikation eller rapportering og statistik applikationen understøtter).
- Informationsdomæner (overordnede informationsobjekter) og deres indbyrdes relationer
 - Identifikation af domænets forretningstjenester.
- Informationsobjekter fordelt på systemer.
- Områdets overordnede processer.

Færdiggørelsen af den fælles rammearkitektur på folkeskoleområdet

Inden dokumentet er færdigt som et første udkast til en fælles rammearkitektur for folkeskoleområdet udestår en proces, hvor det skal udfyldes færdigt og ikke mindst kvalificeres af repræsentanter fra KL fagkontorer, kommuner, Undervisningsministeriet og andre relevante parter.

Indstilling om arkitekturrådets input til, hvordan rammearkitekturen for folkeskoleområdet kan udbredes og forankres

Arbejdet med fælles rammearkitektur for folkeskoleområdet kan bidrage til en fælles domæneforståelse mellem aktørerne på folkeskoleområdet, hvad angår it-understøttelsen. Men arbejdet bør ikke stoppe med den overordnede fælles rammearkitektur. For at sikre den rigtige forankring, tilførsel af ressourcer og effekt bør det videre arbejde dog kobles til de kørende og kommende projekter om den digitale understøttelse af folkeskolen, som fx:

- Kommunale udbud og indkøb af skole-it.
- Kommende fællesoffentlige/fælleskommunale projekter omkring fx bruger- og læringsportaler.

Arbejdet med rammearkitektur på folkeskoleområdet kan også videreudvikles i arbejdet med kommunal og fællesoffentlig standardisering og arkitektur på tværs af myndigheder.

Bilag

Bilag 3: Udkast til fælles rammearkitektur for folkeskoleområdet, version 0.4.

5. Status på arbejdet med sag- og dokumentstandarder

Nikolaj Skovmann Malkov, KL og Michael Bang Kjeldgaard, Digitaliseringsstyrelsen
De fællesoffentlige standarder for Sag og Dokument er et vigtigt element i den fælleskommunale rammearkitektur, hvor de er med til at sikre sammenhængen på sags- og dokumentområdet på et flerleverandørmarked.

Standarderne blev sidst revideret i 2011, og siden It- og telestyrelsen og OIO samarbejdet blev nedlagt, har der ikke været et standardiseringsorgan som ophav for standarderne. KL har i den henseende haft en længere dialog med Digitaliseringsstyrelsen om den fremtidige organisering af Sag og Dokumentstandardiseringen og den fællesoffentlige standardisering i det hele taget.

Indstilling

Det indstilles, at arkitekturrådet:

- orienteres om den igangværende revision af den fællesoffentlige standard for Sag til version 1.2.
- orienteres om og giver input til de aktuelle planer for den videre proces omkring revision af de øvrige Sag og Dokumentstandarder til en version 2.0.
- orienteres om Digitaliseringsstyrelsens kommende serviceeftersyn af den fællesoffentlige it-arkitektur og herunder planer for Sag og Dokument.

Sagsfremstilling

Orientering om den igangværende revision af Sag standarden til version 1.2

Den 14. august 2013 sluttede en 6 ugers høring af forslaget til den reviderede standard for Sag.

Det publicerede forslag indebar en synliggørelse af journalnotatet og introducerede en ny og mere stringent modellering af relationer i standarden.

I fraværet af et egentligt standardiseringsorgan for Sag og Dokument efter OIO's bortfald sker godkendelsen ved, at Digitaliseringsstyrelsen godkender den nye version af standarden som fællesoffentlig standard.

Orientering om og input til de aktuelle planer for den videre proces omkring revision af de øvrige Sag og Dokumentstandarder:

Næste revision af standarderne iværksættes snarest, efter samme model som den pilot vi netop har afprøvet. Dog med åben proces for ændringsønsker fra leverandører og andre myndigheder og med mulighed for at Digitaliseringsstyrelsen kan deltage i prioritering af ændringsønsker, der medtages i næste revision, såfremt I måtte ønske en sådan indflydelse.

Orientering om Digitaliseringsstyrelsens kommende serviceeftersyn af den fællesoffentlige it-arkitektur (tekst modtaget fra Digitaliseringsstyrelsen):

”DIGST er ved at forberede en foranalyse til modernisering af den fællesoffentlige it-arkitektur til datadeling”.

Foranalysen skal bl.a. se på både eksisterende fællesoffentlige standarder og på, hvilke huller og mangler der er samt hvilke behov, der kan være for revision af eksisterende eller adoption/udvikling af nye standarder.

Der synes at være sket en vis modning af forståelsen for de forretningsmæssige behov for standarder, som udfylder den rolle som S&D standarderne er tænkt at skulle udfylde. Specielt i forhold til de generelle egenskaber og til standarderne for Organisation og Klassifikation.

Skal standarderne have en styrket rolle på tværs af den offentlige sektor og i flere typer af it-løsninger, skal der formentlig ske en udvikling på flere fronter:

- En mere klar kommunikation i forhold til anvendelsesområder og nytteværdi - og eventuelt på baggrund af en ny “indpakning”, der bedre kommunikerer deres relevans og værdi bredere end ESDH.
- En større eller mindre tilpasning (forbedring) af standarderne, herunder muligvis en erstatning eller supplement af S&D standarderne med internationale standarder.
- En konkret anvendelse i strategiske projekter fra stat, regioner og kommuner, der kan fungere som drivere og showcases - og som er baseret på dialog og koordinerede beslutninger.”

6. Gevinstrealisering med sag- og dokumentstandarderne: Udvikling og udbredelse af MOX

Nikolaj Skovmann Malkov og Erik Helweg-Larsen

Baggrund:

MOX er en anvisning af, hvordan man kan implementere og dermed realisere gevinster ved at anvende Sag og Dokument standarderne.

MOX vil bl.a. kunne bidrage til, at dokumenter kan journaliseres automatisk, dokumenter, der bliver oprettet eller redigeret i et it-system automatisk oprettes eller opdateres i andre it-systemer, oplysninger indtastet i et it-system automatisk er til rådighed i andre it-systemer, der har behov for oplysningerne, arbejdsgange kan digitaliseres og automatiseres på tværs af it-systemer.

Bag arbejdet med MOX står en arbejdsgruppe nedsat af arkitekturrådet med medlemmer fra KL og Hjørring, Odense, Frederikshavn, Svendborg og Horsens kommuner. Gruppen startede med et opdrag om at dokumentere realiserbare gevinster på Sag og Dokumentstandarderne.

Indstilling

Det indstilles, at arkitekturrådet orienteres om overvejelserne omkring en MOX-kuffert, drøfter og giver input til overvejelserne om arkitekturvalg, orienteres om samarbejdet med Dataproces om ansøgning til Markedsmodningsfonden omkring MOX og giver input til deltagelsen i og rammerne for den slags projekter med deltagelse af leverandører, kommuner og KL.

Sagsfremstilling

Overvejelser omkring en MOX-kuffert

På arkitekturrådets møde i februar 2013 gav projektet en orientering om, at det var vanskeligt at komme ordentligt i gang med at afprøve konceptet pga. manglende deltagelse fra it-leverandørerne. Derfor blev projektet bedt om, til et kommende arkitekturrådsmøde, at undersøge hvilke barrierer, der var for at komme i gang med MOX, hvad arkitekturrådet evt. kunne gøre ved det, og hvad det i givet fald ville koste.

Efter drøftelser med en række leverandører var en af konklusionerne, at der for leverandørerne var nogle forudsætninger for at komme i gang med at lave integrationer som beskrevet i MOX-specifikationen. Forudsætningerne var de samme for hver leverandør, og hvis hver enkelt leverandør skulle tilvejebringe dem, var det en barriere pga. høje initiale omkostninger. Men

de ville være de samme for alle leverandører og alle kommuner, hvorfor der kunne være rationale i en fælles anskaffelse.

Undersøgelsen påviste en række manglende forudsætninger, som er fælles for alle leverandører og kommuner. De udgøres af en dokumentservice, en klassifikationservice, en organisationservice og en beskedfordeler. Samlet fik de fire manglende services arbejdstitlen ”MOX-kufferten”. De fire services er eller bliver implementeret i ESDH-systemer og Organisationssystemer, og ligger tæt op af rammearkitekturens støttesystemer, som KOMBIT er ved at kravspecifilere. Nogle af de fire services findes som Open Source. Men på daværende tidspunkt var det usikkert, om støttesystemerne også ville blive frigivet til kommunernes lokale behov. Derfor startede projektet med at undersøge mulighederne for tilvejebringelse af MOX-kufferten og researchede på prisstruktur. Firmaet Convergens, der også har gennemført en afprøvning af MOX, var i den henseende behjælpelige. Convergens kunne udvikle kufferten og tilbyde den på alm. forretningsmæssige vilkår eller via frikøb. Frikøb viste sig dog ikke at være muligt uden forudgående udbud, og da KOMBIT’s udbud også afløfter udbudsforpligtigelsen for kommunernes lokale behov, vil de også kunne anvendes til MOX lokalt, når de er klar.

Leverandørerne vil antagelig få svært ved, for egen regning og risiko, at forrente udvikling af services, der senere kan blive stillet til rådighed via KOMBIT. Arbejdsgruppen har endnu ikke været i dialog med leverandørerne om de forskellige muligheder i lyset af den øgede anvendelsesmulighed i forhold til KOMBIT’s specifikationer.

Derfor har arbejdsgruppen haft nedenstående overvejelser om arkitekturvalg, som det indstilles, at arkitekturrådet drøfter og giver input til:

Det er en forudsætning, at de fire services (ovenfor benævnt ”MOX-kufferten”) skal kunne tilbydes lokalt (indenfor kommunens eller leverandørens firewall) – og udveksle objekter og dokumenter m.v. via MOX-agenter med centrale løsninger og lokale løsninger.

Det er endnu ikke afklaret, **hvornår**, i hvilket omfang samt under hvilke betingelser støttesystemerne fra KOMBIT’s kommende udbud vil kunne anvendes som MOX-services.

Udfordringen er derfor at pege på løsninger til, hvad kommunerne og leverandørerne kan gøre i mellemtiden, for ikke at udsætte tidspunktet for at høste potentielle gevinster.

Arbejdsgruppen påtænker at bruge den åbne og standardiserede AMQP protokol til beskedfordeling.

KOMBIT er endnu ikke klar til at afgøre, om den løsning går i samme retning som det fælleskommunale støttesystem Beskedfordeleren. KOMBIT indikerer dog ind til videre, at de ikke ønsker at efterspørge en bestemt protokol. De vil derimod efterspørge en standardløsning, og det kunne være eksemplificeret ved AMQP. Der er ifm. arbejdet med støttesystemet Beskedfordeleren aftalt et beskedformat, som der også i MOX-projektet vil tages udgangspunkt i og bringes konkrete erfaringer tilbage til.

Fra arbejdsgruppens side er der gode grunde til at pege på den nævnte protokol som midlertidig og/eller permanent løsning fordi:

- AMQP-implementeringer understøtter fuldstændig forretningsbehovet for Sag og Dokument beskedfordeling, som beskrevet i MOX.
- Arbejdsgruppens medlemmer ikke har kendskab til andre asynkrone standardprotokoller, der har samme udbredelse og vækst.
- Arbejdsgruppen er tryk ved, at protokollen findes og anvendes i adskillige open og closed source implementeringer.

Arbejdsgruppen arbejder endvidere ud fra en antagelse om, at støttesystemerne *Klassifikation* og *Organisation* på et tidspunkt, som led i KOMBIT's støttesystem udbud, bliver stillet til rådighed for kommunernes lokale brug.

Endelig overvejer Arbejdsgruppen, at tilvejebringelsen af dokument servicen overlades til markedet, og lader det op til leverandørerne selv at tilvejebringe denne.

Det er nødvendigt at træffe nogle valg for at komme videre, da der i løbet af foråret også er sket den spændende udvikling, at firmaet Dataproces er kommet på banen, og har vist interesse for at investere i udviklingen af MOX som en måde at lave digitale sags gange i kommunerne.

Samarbejdet med Dataproces om ansøgning til Markedsmodningsfonden omkring MOX og giver input til deltagelsen i og rammerne for den slags projekter med deltagelse af leverandører, kommuner og KL.

Dataproces er et forholdsvist nystartet firma, der med stor succes arbejder med digital indtægts optimering i kommunerne. Med udgangspunkt i digital analyse af de store datamængder, der findes i kommunerne, har de i selv mindre kommuner været i stand til at identificere besparelser på meget store millionbeløb. Dataproces vil hele tiden udvikle nye koncepter og er villige til at investere heri. Således har de også vist sig villige til at gå ind i et større projekt omkring udvikling og implementering af MOX i de danske

kommuner, og har forventning om at kunne modtage støtte fra Markedsmodningsfonden til projektet.

- Projektet løber i tre år fra 2014-2016 med løbende delresultater i form af integrerede, automatiserede digitale sags gange allerede fra første år.
- Dataprocés afholder stort set hele risikoen ved projektet og står for udformningen af ansøgningen.
- KL står som medansøger og bidrager med vejledning, udbredelse og opbakning.
- 5 deltagerkommuner indgår initial aftale om et mindre projekt. Kommunerne skal medvirke til at stille krav til fremtidige projekter.
- Dataprocés kan sælge løsningerne til øvrige kommuner.

En yderligere gevinst ved at gå med i projektet er, at det vil give værdifulde erfaringer med offentligt-privat samarbejde, for derved at give kommunesektoren et løft fra private virksomheder, der vil gå med ind og være med til at bære udviklingen og implementeringen af de fremtidsrettede services videre. KL går ind i arbejdet med det formål at videregive viden om den kommunale forretning og derved varetage kommunernes interesser. KL ser det som sin rolle at hente erfaringer og dele viden om, hvilke rammer der skal til for at skabe succes i dette og kommende projekter med andre leverandører, der ønsker at bidrage til udviklingen af den kommunale rammearkitektur. I dette tilfælde bliver der brug for services, som beskrevet i MOX-kufferten, og udfordringen er, hvordan kommuner og leverandører bedst muligt kan komme i gang på trods af, at nogle af de nødvendige services endnu ikke er udviklet.

7a. Status på arbejdet med fælles snitflader

Annette Due, KOMBIT

På 6. ordinære møde i Kommunernes It-Arkitekturråd blev det besluttet, at rådet fremadrettet, som fast punkt på sine møder, drøfter "Fælles snitflader og infrastruktur". Drøftelsen vil tage udgangspunkt i et oplæg fra KOMBIT med status på fremdriften samlet set samt i de konkrete projekter på området. Status vil således omfatte de mange forskellige snitflader, som alle har det til fælles, at de skal understøtte monopoluddbuddene.

Indstilling

Det indstilles, at It-Arkitekturrådet tager den aktuelle mundtlige status til efterretning.

Sagsfremstilling

I forbindelse med monopoluddbuddet har KOMBIT identificeret adskillige snitflader, som er fælles for flere af projekterne. Projekterne har afdækket deres behov for snitflader, og efterfølgende er der sket en struktureret gennemgang af snitfladerne, så den samme snitflade kun bliver "indkøbt" en enkelt gang.

Der er ligeledes fastlagt en række principper for, hvad der bliver håndteret og betalt fælleskommunalt, og hvad den enkelte kommune selv skal håndtere og betale i forbindelse med monopoluddbuddet i forhold til de fælles snitflader, og på mødet vil arkitekturrådet blive orienteret om principperne.

Status og fremdrift vil blive fremlagt mundtligt på mødet.

7b. Status på arbejdet med fælles infrastruktur

Michel Jacob Sassene, KOMBIT

På 6. ordinære møde i Kommunernes It-Arkitekturråd blev det besluttet, at rådet fremadrettet, som fast punkt på sine møder, drøfter "Fælles snitflader og infrastruktur". Drøftelsen vil tage udgangspunkt i et oplæg fra KOMBIT med status på fremdriften samlet set samt i de konkrete projekter på området.

Indstilling

Det indstilles, at It-Arkitekturrådet tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Projekt støttesystemer

Projektet har:

- Skiftet projektleder.
- Meget at lave men er i en god gænge.
- Gennemført teknisk dialog med potentielle tilbudsgivere. To forhold lå leverandørerne meget på sinde: 1) at klientarkitekturen ville være en voldsom omkostningsdriver og 2) dele af kravspecifikationerne var unødigt detailspecificerede.
- Gennemført en survey hos leverandører af systemer, der skal anvende støttesystemerne.
- Kravspecificeret sikkerhedsmodulerne, som udestod i forbindelse med reviews foretaget i foråret.

Projektet er aktuelt i gang med at:

- Bearbejde input fra den tekniske dialog med tilbudsgivere samt input fra leverandører og kommuner, herunder at revidere arkitektur og specificeringsgrad i kravspecifikationer.
- Revidere tidsplan.

Projektet påtænker at:

- Gennemføre en høring af ejerskabsstrategien og arkitektur for dels at sikre, at anskaffelsen overhovedet er mulig og for at bidrage til at modne markedet, således at potentielle tilbudsgivere kan indgå de nødvendige aftaler med tredjepartsleverandører for at kunne byde på støttesystemerne.
- Sikre bedre understøttelse af parallel udvikling mellem fag- og støttesystemerne. "Contract first" tilgang mellem støttesystemerne og de tre fagsystemer SAPA, KY og KSD – og muligvis også de fire systemer, som anskaffes i regi af UDK.

- Opdatere og offentliggøre anvenderkrav som led i ovenstående.

Projekt Serviceplatform

Projektet har:

- Meget at lave men er i god gænge, så Serviceplatformen ventes planmæssigt klar til åbning for kommunerne fra årsskiftet.
- Release en basal version af den selvbetjeningsfunktionalitet, der er en forudsætning for at kommuner og leverandører selv kan administrere adgang til data.
- Opdateret vejledning til udbud og kontrakter til, hvordan Serviceplatformen kan indgå i kommende kommunale udbud.
- Indledt dialog med SKI om, hvordan Serviceplatformen kan indarbejdes i kommende SKI-udbud.
- Pilotdrift med to kommuner (Viborg og Sorø) og flere undervejs (Vejle og København).

Projektet arbejder aktuelt intensivt med:

- Udvikling af øvrig selvbetjeningsfunktionalitet, som er et Servicekatalog og et Forbrugsmodul, som skal muliggøre, at brugerne let kan finde frem til de tilgængelige services og se, hvor meget de er blevet kaldt af den enkelte aftager. Både kommuner og leverandører har været inddraget i design og workflows i løsningen.

Projektet påtænker at:

- Gennemføre brugervenlighedstest med kommuner og leverandører i løbet af efteråret.
- Udarbejde vejledningsmateriale med målrettet information om, hvordan kommunerne og it-leverandører kan komme i gang med at bruge Serviceplatformen, vilkår for brugen og brugervejledninger.

8. Serviceplatformen og Grunddata: Sammenhænge og samarbejde

Peter Falkenberg, KL, og Michel Jacob Sassene, KOMBIT

Der er, i fællesoffentligt regi, iværksat et grunddataprogram, der arbejder på at forbedre kvalitet og distribution af grunddata¹. Samtidig har KOMBIT, på vegne af kommunerne, anskaffet serviceplatformen til distribution af data, herunder også grunddata. It-Arkitekturrådet har derfor behov for en afklaring af sammenhængen mellem Serviceplatformen og Grunddataprogrammet.

Indstilling

Det indstilles, at It-Arkitekturrådet tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Grunddataprogrammet indeholder i store træk følgende:

- Oplysninger om ejendomme og bygninger samt disses ejerforhold i de autoritative registre på ejendomsområdet (Matrikel, Tingbog og BBR).
- Oplysninger om adresser.
- Et landsdækkende fællesoffentligt grunddatasæt for vandløb.
- Fri adgang til geografiske data for alle.
- Forbedring af datagrundlaget i CVR-registeret og der gives fri adgang til CVR-data og Selskabsdata for alle.
- En ny eller forbedret CPR-løsning.
- En fælles distribution af grunddata gennem en fællesoffentlig infrastrukturkomponent (datafordeler), der sikrer enklere, bedre og billigere adgang til grunddata samt enklere og mere gennemskuelige aftalerelationer om anvendelse af grunddata.

Serviceplatformen er, som Datafordeleren, basalt set en integrationsplatform, et knudepunkt, der på tværs af teknologier og på enkel, skalerbar og fleksibel vis kan integrere data og funktionalitet fra forskellige fag- og kilde-systemer og udstille disse som services.

I modsætning til Datafordeleren har Serviceplatformen dog et bredere scope forstået således, at ikke alene grunddata men også andre typer data og funktionalitet kan udstilles via Serviceplatformen². I særdeleshed er fokus for Serviceplatformen på konkurrenceudsættelse af KMD-systemerne på

¹ http://www.digst.dk/Loesninger-og-infrastruktur/~/_media/Files/L%C3%B8sninger%20og%20infrastruktur/grunddata/Grunddatatilallevkstogeffektiviseringokt2012.ashx

² <http://www.kombit.dk/serviceplatform>

ydelsesområdet og KMD, hvorfor KOMBIT aktuelt går målrettet efter at distribuere data via Serviceplatformen, der understøtter de tre projekter SAPA, KSD og KY.

Dertil kommer, at KOMBIT som KL støtter 100 % op om grunddataprogrammet og ønsker derfor, at behov, der relaterer sig til kvalitet i grunddata i udgangspunktet, håndteres i grunddataprogrammet og ikke via Serviceplatformen. Serviceplatformen kan naturligvis anvendes til forædling eller transformation af data, såfremt det skulle vise sig, at Grunddataprogrammet ikke til fulde imødekommer kommunernes behov. Men som udgangspunkt lægger Serviceplatformen til grund, at kommunernes behov for bedre datakvalitet på grunddata håndteres i grunddataprogrammet, hvorfor Serviceplatformen i udgangspunktet udstiller grunddata på måder, der gør grunddataservices på Serviceplatformen robuste overfor ændringer i grunddata, som følge af grunddataprogrammet.

Det betyder, at set fra:

- I Serviceplatformens perspektiv er grunddata ikke anderledes end andre data – det er data, der skal til for at understøtte det forestående monopolbrud på ydelsesområdet og for KMD sag. Dog med den bemærkning, at service laves på en måde, så de er så robuste som muligt overfor ændringer i grunddata.
- I en kommunes perspektiv skal man vælge mellem at hente grunddata i Datafordeleren og Serviceplatformen. Her må beslutningen komme an på en konkret vurdering, idet at kommunen må vægte flere hensyn, hvoraf de vigtigste fremgår af nedenstående skema.

Fordele ved at hente i Datafordeleren	Fordele ved at hente data i Serviceplatformen
<ul style="list-style-type: none"> • Ingen forsinkende og fordyrende mellemlid 	<ul style="list-style-type: none"> • One stop shop – skal kun lede efter data et sted • Altid ens grundlæggende aftalevilkår på data • Samlet overblik over forbrug af omkostninger til data • Robusthed overfor ændringer i snitflader, idet kommunerne i større grad kan bede KOMBIT end DIGST om at vedligeholde ændrede snitflader

Den generelle anbefaling vil dog være at hente grunddata i Serviceplatformen, med mindre kortsigtet økonomi eller særlige krav til svartider gælder.

9. Arbejdsgruppe om Fælleskommunale Systemer og Kommunernes Driftsmiljø

Peter Egelund, KOMBIT, og Jørgen Kristensen Rasch, Egedal Kommune

På mødet i maj 2013 drøftede arkitekturrådet, at der er behov for at beskrive tydeligt, hvilke krav de fælles støttesystemer stiller til den kommunale it-infrastruktur, og dette skal ske med passende kommunal inddragelse og i god tid, så planlægningen af kommunens it-infrastruktur kan tilgodeses. Det blev besluttet, at Peter Egelund i samarbejde med Jørgen Kristensen Rasch ville sikre udarbejdelse af et kommissorium for en arbejdsgruppe, udpege facilitator og komme med forslag til konkrete medlemmer af arbejdsgruppen.

Indstilling

Det indstilles, at arkitekturrådet nedsætter en arbejdsgruppe på området jf. vedlagte kommissorium.

Sagsfremstilling

Under netværkets review af rammearkitekturens støttesystemer den 15. - 16. april 2013 opstod der en erkendelse af, at der er et væsentligt behov for at sikre *teknisk interoperabilitet og krav til versionering* imellem fælles støttesystemer, som tænkes afviklet lokalt i den enkelte kommunes it-miljø, og kommunens tekniske it-infrastruktur i bred forstand. På den baggrund blev det i forbindelse med arkitekturrådets efterfølgende drøftelse besluttet at udarbejde et kommissorium for en arbejdsgruppe, der skal afklare, hvad kommunerne, KL og KOMBIT bør gøre for at fremme så optimale rammer som muligt for idriftsættelsen af fælleskommunale systemer i hver enkelt kommunes driftmiljø.

For nu og her at understøtte de aktuelle udbud i første bølge af monopolbruddet har KOMBIT nedsat en ad hoc arbejdsgruppe med deltagelse af tre it-chefer med forbindelse til KITA's bestyrelse. Gruppen skal i løbet af september 2013 fastlægge de krav til kommunernes lokale it-miljø (browsere, operativsystemer etc.), som de aktuelle fælleskommunale udbud skal forudsætte i kommunerne.

Der foreligger nu udkast til kommissorium for en arbejdsgruppe, som skal gennemføre en mere systematisk analyse af driftsområdet, der også kommer rundt om fx arbejdsgange og løbende vedligeholdelse af kravene på dette vigtige område. Gruppens hovedopgaver bliver således:

- Forslag til krav vedr. drift, arbejdsstationer, browsere, netværk m.v., fælleskommunalt og i kommunerne – og indlejring af dette i kontrakterne.

- Forslag til håndtering af gap mellem de nye krav og eksisterende kontrakter.
- Forslag til arbejdsgange m.v. på driftsområdet, henholdsvis i KOMBIT og i den enkelte kommune, samt imellem disse.
- Forslag til permanent fælleskommunal styringsorganisation for driftsområdet.
- Forslag til samarbejde med UDK, staten og regionerne på driftsområdet.

Jf. udkast til kommissorium, skal arbejdsgruppens forslag tilgodese følgende hensyn:

- Sikker drift omkring de fælleskommunale systemer.
- Økonomiske konsekvenser for kommunerne, herunder for KOMBIT.
- Kommunernes muligheder for og kapacitet til at implementere nye krav.
- Effektiv sammenhæng mellem systemer for borgere og medarbejdere.
- Øget konkurrence, så nye leverandører lettere kan komme ind på markedet.

I kommissoriet er skitseret følgende forslag til deltagere i arbejdsgruppen:

- Tre it-chefer udpeget af Kommunernes It-Arkitekturråd (én af disse udpeges som formand).
- Tre deltagere fra KOMBIT fra hhv. leverandørområdet, drift, og arkitektur. Jura og forretningsudvikling deltager ad hoc.
- En deltager fra KL med kendskab til kommunernes lokale it-drift.

KOMBIT varetager sekretariatsbetjening af arbejdsgruppen.

Arbejdsgruppen skal rapportere endeligt til It-Arkitekturrådet og til It-Kontaktudvalget senest ultimo maj 2014.

Bilag

Bilag 4: Udkast til kommissorium for arbejdsgruppe om samspil mellem fælleskommunale systemer og kommunernes driftsmiljø.

10. Overvejelser om fælleskommunalt system til håndtering af kontaktdata

Kenneth Møller Jobansen, KOMBIT

I de oprindelige oplæg med visionen for rammearkitekturen blev Partskontakt introduceret som en meget bred forretningsservice, der omfattede alle de processer, der var involveret i kontakten med en part.

KOMBIT har i regi af projekterne SAPA og STS analyseret det forretningsmæssige behov samt den it-systemmæssige understøttelse heraf med henblik på at fastslå, om der er et forretningsmæssigt grundlag for at etablere Partskontakt som et selvstændigt støttesystem, eventuelt med et reduceret scope og med arbejdstitlen Kontaktdata.

Analyserne har været drøftet med kommuner og leverandører, og konklusionerne præsenteres nu for arkitekturrådet mhp. at drøfte anbefalinger til videre skridt.

Indstilling

Det indstilles, at arkitekturrådet:

- kort drøfter projektideen om et særskilt fælleskommunalt støttesystem Kontaktdata, som beskrevet i vedhæftede scope-dokument
- tilslutter sig, at projektideen kræver yderligere modning, herunder drøftelse i fællesoffentligt regi
- tilslutter sig, at KL/KOMBIT fastholder fokus på monopolbruddet og de allerede planlagte støttesystemer, og der p.t. ikke afsættes ressourcer til dette projekt.

Sagsfremstilling

De it-systemmæssige opgaver i det forretningsmæssige scope for Partskontakt er blevet afklaret og placeret i det kommunale systemlandskab. Se det vedlagte notat, der er offentligt tilgængeligt på kl.dk.

Konklusionen er, at Partskontakt som forretningsservice ikke vil være fysisk systemunderstøttet af ét fælleskommunalt system, men derimod – ligesom det gælder for de fleste andre forretningsservices – i en række forskellige fagsystemer og støttesystemer, både enkelt- og fælleskommunalt.

Konklusionen af analysen er, at processerne i Partskontakt i vid udstrækning understøttes af systemer med en række andre formål end selve partskontakten, men at der kan tænkes at mangle et dedikeret støttesystem, der kan indeholde fælles informationer om, hvordan parten skal kontaktes.

På baggrund af disse konklusioner gennemførte KL/KOMBIT i foråret 2013 (samtidig med review af STS-kravspecs) en dialog med kommuner og leverandører om forretningsbehov og scope for en ny kandidat til et støttesystem med arbejdstitlen Kontaktdata.

Konklusionerne fra de gennemførte workshops var noget tvetydige. Nogle kommuner og leverandører kunne se fordele i et sådant støttesystem. Andre havde vanskeligt ved at se dets berettigelse. Alligevel var der bred konsensus om,

- at problemstillingen med hvordan man kontakter borgeren er fællesoffentlig - og ikke alene fælleskommunal
- at det forretningsmæssige udgangspunkt skulle være en politisk kanalstrategi
- at fx CPR-registret burde udvides med disse kontaktdata
- at der var behov for samtænkning med øvrige planlagte eller igangsatte initiativer som fx Digital Post, Fjernprint og
- at der generelt manglede en forretningsmæssig afklaring af, hvem der har ansvaret for at vedligeholde disse kontaktdata: parten eller myndigheden.

På den baggrund blev det på workshops konkluderet, at tiden ikke er moden og behovet for diffust til at fortsætte yderligere arbejde i dette spor. Leverandører og kommuner var enige om at anbefale KL/KOMBIT at fokusere på monopolbrud og de allerede planlagte støttesystemer.

Bilag

Bilag 5: *12-Partskontakt => Kontaktdata* (8. april 2013). Notatet er et scopedokument, der er offentliggjort på kl.dk som led i review af kravspecifikationer på de planlagte fælleskommunale støttesystemer. Dokumentet er drøftet med kommuner og leverandører på workshops i april 2013.

11. Arkitekturrapport: Kommunernes sygedagpengesystem

Michael Kleven, KOMBIT

Sygedagpengeprojektet i KOMBIT har til formål at etablere en moderne, fælleskommunal it-understøttelse af sagsbehandlingen på sygedagpengeområdet, 'Kommunernes Sygedagpengesystem', som afløser for 'KMD Dagpenge' og 'KMD eDagpenge'. Ambitionen om fuldautomatisering og selvbetjening forventes at medføre væsentlige forandringer i den kommunale sagsbehandlingsopgave fra gentagen, rutinepræget sagsbehandling til højt specialiseret sagsbehandling, og samtidig tilvejebringe et væsentligt effektiviseringspotentiale. Projektet har netop gennemført analyse- og planfasen og aflægger nu sin første arkitekturrapport, inden opstart af arbejdet med kravspecifikation.

Indstilling

Det indstilles, at It-Arkitekturrådet drøfter arkitekturrapporten, bl.a. på baggrund af høringsvar fra netværket.

Bilag

Bilag 6: Arkitekturrapport – Kommunernes Sygedagpengesystem.

Bilag 7: Høringsvar til arkitekturrapport for Kommunernes Sygedagpengesystem (eftersendes).

12. Kommunerettet kompetenceudvikling i arkitekturstyring

Pia Hansen, KL

Kommunernes It-Arkitekturråd har sat øget fokus på forankring og anvendelse af rammearkitekturen i de enkelte 98 kommuner.

Arkitekturstyring indebærer mange steder en ny praksis, et af tiltagene er derfor at sikre, at der stilles tilbud om opkvalificering til rådighed for kommunerne.

Indstilling

Det indstilles, at arkitekturrådet drøfter:

- Hvilke centrale målgrupper i kommunerne, et kommende tilbud om opkvalificering i arkitekturstyring skal rettes mod.
- Præcist hvilke færdigheder, som deltagerne skal have tilegnet sig via kurserne.
- Hvilken kommunal involvering der bør være i selve udviklingen af kurserne.

Sagsfremstilling

Kommunernes It-Arkitekturråd har, bl.a. med strategi for udvikling og udbredelse af rammearkitekturen, besluttet at sætte øget fokus på forankring og anvendelse af rammearkitekturen i de enkelte 98 kommuner. Blandt andet har rådet lagt vægt på, at der skal stilles tilbud om kompetenceudvikling i arkitekturstyring til rådighed for kommunerne, skræddersyet til kommunernes behov og med udgangspunkt i den fælleskommunale rammearkitektur. I tidligere drøftelser har rådet lagt særlig vægt på arkitektur-kompetencer, som tænker mere i forretning end i teknologi, som kan se på tværs af hele værdikæden, og som kan bygge bro mellem forretningsforståelse og teknologi. Arkitekturstyring indebærer en ny praksis, som skal tænkes sammen med den enkelte kommunes forretningsudvikling og it-anskaffelser.

Der er derfor behov for en opkvalificering af både beslutningstagere, projektledere og andre, som arbejder med forretningsudvikling og it-anskaffelser etc., samt af kommunernes forretnings- og it-arkitekter, som spiller en afgørende rolle i at omsætte arkitekturstyringen til egentlige it-løsninger i kommunerne.

KL's direktion har lagt vægt på, at der tænkes i opkvalificering af to målgrupper i kommunerne:

- a) *Kommunale digitaliserings-it-ansvarlige samt projektledere og indkøbere, som arbejder med forretningsudvikling og it-anskaffelser.* Til denne målgruppe

går overvejelserne på et endagskursus. Formålet med kurset vil være at skabe forståelse for sammenhængen mellem arkitekturstyring, digitalisering, it-anskaffelser og strategisk udvikling af kommunerne, og at give inspiration til konkrete handlinger i egen organisation.

- b) *Eksisterende og nye medlemmer af netværket af kommunale forretnings- og it-arkitekter.* Til denne målgruppe går overvejelserne på et tredagesforløb, fordelt så der vil være mulighed for at øve sig hjemme. Formålet med kurset vil være at øge den fælles forståelse for rammearkitekturen, og hvordan den anvendes i praksis.

Arkitektressourcer i både kommunerne, KL og KOMBIT er hårdt bookede med at realisere en række konkrete, digitale løsninger. Sekretariatet arbejder derfor på en model, hvor en ekstern udvikler og udbyder disse opkvalificeringstilbud skræddersyet til kommunernes behov. Samarbejdet med eksterne giver også mulighed for at trække på mange års erfaring med netop undervisning inden på dette felt, som selvfølgelig skal kombineres med en god forståelse for kommunernes situation og den fælleskommunale rammearkitektur.

13. Temadag om arkitekturstyring

Pia Hansen, KL

Kommunernes It-Arkitekturråd har besluttet at afholde en temadag om arkitekturstyring målrettet direktorer og de relevante specialister i kommunerne. Programmet er nu klart, og kommunerne er inviterede. I forbindelse med temadagen har sekretariatet igangsat et arbejde med at udarbejde konkrete cases, der illustrerer kommunernes muligheder for at anvende rammearkitekturen lokalt.

Indstilling

Det indstilles, at arkitekturrådet drøfter særlige opmærksomhedspunkter i forhold til programmet.

Sagsfremstilling

Kommunernes It-Arkitekturråd har, bl.a. med strategi for udvikling og udbredelse af rammearkitekturen, besluttet at sætte øget fokus på forankring og anvendelse af rammearkitekturen i de enkelte 98 kommuner. Et af tiltagene er at sikre, at der stilles opkvalificeringstilbud til rådighed for kommunerne, jf. forrige dagsordenspunkt. Et andet tiltag er afholdelse af en temadag om arkitekturstyring målrettet direktorer og de relevante specialister i kommunerne.

Programmet for temadagen er nu klart.

Som et tredje tiltag har sekretariatet igangsat et arbejde med at udarbejde konkrete cases, der illustrerer kommunernes muligheder for at anvende rammearkitekturen lokalt. Der arbejdes med udgangspunkt i tre cases:

1. Beskrivelse af mulige udfaldsrum for brug af rammearkitekturen.
2. Brug af rammearkitekturen i forbindelse med implementering af nye selvbetjeningsløsninger i kommunen som led i obligatorisk digital selvbetjening.
3. It-anskaffelse ved kommunen, kravspecifikations-situationen.

Case 2 og 3 skal udarbejdes i samarbejde med en referencekommune.

Bilag

Bilag 9: Program for temadag.

14. Eventuell